

HEDEMORA
KOMMUN

Bildningsförvaltningen

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Trygghetsplan

Enhet: Ekorren
Skolform: Förskola
Ansvarig rektor: Marthina Holgersson
Läsår: ht26-vt27

Grunduppgifter

Bakgrund

Från och med 1 januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i:

- Diskrimineringslag 2008:567
- 6 kap. i Skollagen (2010:800).

Enligt Diskrimineringslag 2008:567 3 kap. ska en utbildningsgivare genomföra aktiva åtgärder för ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2016:828).

Samma kapitel 2 § säger att arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1–3. Lag (2016:828).

3 § i samma kapitel säger dessutom att arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt. Lag (2016:828).

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen (2010:800) ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (Förordning (2011:681).

Bildningsförvaltningens vision

”Varje barn som börjar förskolan i Hedemora kommun ska, oavsett bakgrund ha lika stora möjligheter att gå ut ur gymnasiet med goda kunskaper, goda sociala färdigheter, en god hälsa och med goda framtidsutsikter”

Ansvarsförhållande

Rektor är på utbildningsnämndens uppdrag ansvarig för förskolans/fritidshemmets/skolans arbete att främja likabehandling och motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Rektor är också ansvarig för att all personal, alla barn/elever och vårdnadshavare känner till förskolans/fritidshemmets/skolans likabehandlingsplan och att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.

All personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldiga att anmäla detta via KB process på Intranätet.

Rektor ska se till att ärendet utreds samt att i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

I de fall problemen inte löses av verksamheten kan barn/elev/vårdnadshavare vända sig till; *Barn- och elevombudsmannen*: beo@skolinspektionen.se www.skolinspektionen.se
Diskrimineringsombudsmannen DO, do@do.se, www.do.se.

Ansvariga för planen

Huvudmans ansvar

Hedemora kommun är ansvarig för att det upprättas en plan för de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever och att dessa genomförs.

Vidare är Hedemora kommun ansvarig för att personalen fullgör sina skyldigheter enligt lagen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheter kring anmäld kränkning.

Rektors ansvar

I verksamheten är rektor ansvarig för att årligen upprätta, utvärdera och utveckla en trygghetsplan utifrån diskrimineringsgrunderna, i samverkan med personal, barn/elever samt se till så att all personal, barn/elever känner till planen. Även vårdnadshavare ska informeras om planen.

Rektor ansvarar för att misstänkt kränkning och vidtagna åtgärder blir dokumenterade. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Personalens ansvar

Följa planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Vid kännedom om kränkande behandling anmäla detta till rektorn samt dokumentera misstänkt kränkning och vidtagna åtgärder och se till så att ärendet läggs in i KB-process.

Barn och elevers informella ansvar
Berätta för vuxen om misstänkt kränkande behandling.
Bemöta andra elever på ett respektfullt sätt.

Delaktighet

Barn och elevers delaktighet

Eleverna är delaktiga genom samtal samt genom enkätundersökning utifrån Hedemora kommuns värdegrund KRAM, där frågor som rör denna plan också inkluderas. Frågor som rör trygghet och studiero på förskolan/fritidshemmet/skolan diskuteras också vid utvecklingssamtal, trygghetsvandringar och på elevråd.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare informeras på föräldramöten och via kommunens lärplattform. Planerna publiceras även på kommunens hemsida. Vi välkomnar alltid vårdnadshavare att komma med synpunkter och förslag kring vårt trygghetsarbete och för en aktiv dialog med dem kring dessa frågor.

Personalens delaktighet

Personalen är delaktig genom att de svarar på enkäten anonymt. Arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling samordnas med skolans kvalitetsarbete. Personalen arbetar också kontinuerligt med att förankra planen hos barn och elever, arbeta aktivt med att motverka alla former av diskriminering och trakasserier och inhämta synpunkter kring trygghetsarbetet från vårdnadshavare och elever.

Förankring av planen

Rektor går igenom planen mot diskriminering och kränkande behandling med all personal på första APT på höstterminen. Diskussioner rörande trygghetsarbetet förs kontinuerligt på arbetsplatsen och planen utvärderas i samband med kvalitetsarbetet. Rektor ansvarar.

Vårdnadshavare informeras om planen på föräldramöte eller utvecklingssamtal (samt vid behov) och via kommunens lärplattform. Rektor och lärare ansvarar.
Planerna publiceras även på kommunens hemsida. Rektor ansvarar.

Information till, och arbete med, barn och elever kring trygghetsarbetet och värdegrundsfrågor sker under hela läsåret. Barn och elever informeras också om planen på ett åldersanpassat sätt och ges möjlighet att diskutera frågor som rör den. Lärare är ansvariga för arbetet.

Arbetsgång vid diskriminering/kränkande behandling

Personal som blir vittne eller får kännedom om kränkande behandling/diskriminering i samband med verksamheten ingriper genom att omedelbart och kraftfullt avbryta handlingen och prata med de inblandade samt ansvara för att händelsen anmäls i KB process. Rektorn är i sin tur skyldiga att utreda, åtgärda och uppfölja samt att anmäla till huvudmannen. Den personal som ingriper skall tänka på följande:

1. Stöd till den utsatte
 - Se till att han/hon har tillgång till en trygg zon
 - Ta reda på vad som hänt
 - Lyssna aktivt och empatiskt
 - Undvik motbeskyllningar
2. Vid behov av vidare utredning av ärendet så initierar rektor detta samma dag. Utredningen ska leda till en överenskommelse om hur kränkande behandling ska stoppas.
3. Utredarna informerar berörda barn/elevs vårdnadshavare och rektor.
4. En uppföljning ska alltid ske inom 2 veckor.
5. Utredarna kontaktar berörda elevers vårdnadshavare efter uppföljningssamtalen.
6. Om inte problemet upphör meddelas rektor, som har ansvar för att fortsatta åtgärder vidtas (möte med vårdnadshavare och elev, polisanmälan eller annat).
7. Varje ärende dokumenteras fortlöpande i KB-process och handläggningen utvärderas av arbetslagen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn/elev kränks av personal

All personal är skyldig att anmäla misstanke om vuxen kränkt/kränker barn eller elever.

- Den personal som får kännedom om kränkningen kontaktar omgående rektor.
- Rektor och biträdande rektor/annan rektor i rektorsteamet samråder inför inledning av utredning.
- Utredning startas omgående och påbörjas samma dag eller senast dagen efter det att frågan aktualiserats till rektor.
- Vårdnadshavare informeras och fortsätter att informeras kontinuerligt under utredningen.
- Samtal med det berörda barnet/eleven sker av rektor tillsammans med ytterligare en rektor som bisittare samt en trygg vuxen för barnet/eleven vid behov.
- Samtal hålls på samma sätt med berörd personal. Personalen informeras om rätten att anlita den fackliga organisationen som stöd.
- En rapport formuleras där en analys och en bedömning ska finnas med. Förvaltningsledning informeras om den bedömning rektorsteamet gjort.
- Vid behov upprättas en handlingsplan.
- Dokumentation sker fortlöpande i KB-process
- Rektor tar i samråd med förvaltningsledningen ställning till om fackligt ombud ska informeras.
- Rektor följer upp ärendet med barnet/eleven och personalen var för sig, först två gånger med en veckas mellanrum och därefter en gång i månaden vid två tillfällen.

Anmälningssrutin vid misstanke om att ett barn far illa

Alla anställda inom förskola, skola och fritidshem har i sin yrkesroll en anmälningsskyldighet enligt 14 kap. 1 § Socialtjänstlagen.

Detta innebär i korthet att alla pedagoger är skyldiga att genast anmäla till socialtjänsten om de i sin yrkesroll misstänker eller får kännedom om att ett barn far illa. De är också skyldiga att lämna de uppgifter som kan vara av betydelse för socialtjänstens utredning.

Att anmäla oro för ett barn är ett sätt att ta ansvar för barnet och uppmärksamma socialtjänsten på situationen. Som anmälare behöver pedagogerna inte vara säkra på att barnet far illa, det räcker att de misstänker det. Det är socialtjänsten som utreder barnets situation och bedömer om barnet behöver det skydd eller stöd som de förfogar över.

Beroende på grunden till pedagogernas oro kan anmälningsförfarandet se olika ut. Anmälaren kan i samråd med socialtjänsten bjuda in vårdnadshavare och socialtjänst till ett gemensamt anmälningssamtal där anmälaren har möjlighet att beskriva sin oro och sitt engagemang för att det ska bli bra för barnet. Ett sådant möte ska inte ske om det finns misstanke om våld, misshandel, sexuella övergrepp, eller om barnet på annat sätt skulle kunna hamna i ett utsatt läge. I dessa fall sker anmälan till socialtjänsten utan vårdnadshavarnas vetskap.

Främjande insatser

Kön

Främja trygghet och likabehandling oavsett **kön**.

Mål:

Alla barn/elever har samma rättigheter och ges likvärda möjligheter att utvecklas och lyckas i sitt lärande i utbildningen oavsett kön. Alla pedagoger ska arbeta för att alla barn och elever ges möjlighet att utvecklas utan att bli hämmad av traditionella könsmönster.

Insats:

Utbildningen och undervisningen planeras och genomförs medvetet utifrån ett jämställdhetsperspektiv så att alla flickor och pojkar deltar på lika villkor oavsett kön.

Samtal med barn/elever kring jämställdhetsfrågor sker kontinuerligt både planerat och spontant inom och utanför undervisningen.

Ansvarig:

Undervisande lärare med stöd av alla pedagoger.

Könsövergripande identitet eller uttryck

Främja trygghet och likabehandling oavsett **könsövergripande identitet eller uttryck**.

Mål:

Alla barn/elever har samma rättigheter och ges likvärda möjligheter att utvecklas och att lyckas i sitt lärande i utbildningen oavsett könsövergripande identitet eller uttryck. Alla barn/elever blir väl bemötta på förskolan/skolan.

Insats:

Utbildningen och undervisningen planeras och genomförs medvetet utifrån ett värdegrundsperspektiv där alla pedagoger arbetar för att alla barn/elever ges möjlighet att utveckla sin identitet utan att bli hämmad av traditionella könsmönster.

Samtal med barn/elever kring identitetsutveckling och normer kopplat till allas lika värde sker kontinuerligt både planerat och spontant inom och utanför undervisningen för att skapa förståelse och acceptans för människors rätt att få utvecklas till den de vill vara.

Ansvarig:

Undervisande lärare med stöd av alla pedagoger.

Etnisk tillhörighet

Främja trygghet och likabehandling oavsett **etnisk tillhörighet**.

Mål:

Alla barn/elever har samma rättigheter och ges likvärda möjlighet att utvecklas och lyckas i sitt lärande i utbildningen oavsett etnisk tillhörighet.

Insats:

Utbildningen och undervisningen planeras och genomförs medvetet utifrån ett värdegrundsperspektiv så att alla flickor och pojkar deltar på lika villkor oavsett etnisk tillhörighet.

Samtal med barn/elever kring olika länder och dess traditioner och språk sker kontinuerligt både planerat och spontant inom och utanför undervisningen för att skapa förståelse och acceptans för människors olika ursprung och kulturer i världen.

Ansvarig:

Undervisande lärare med stöd av alla pedagoger.

Religion eller annan trosuppfattning

Främja trygghet och likabehandling oavsett **religion eller annan trosuppfattning**.

Mål:

Alla barn/elever har samma rättigheter och ges likvärda möjlighet att utvecklas och lyckas i sitt lärande i utbildningen oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Insats:

Utbildningen och undervisningen planeras och genomförs medvetet utifrån ett värdegrundsperspektiv så att alla flickor och pojkar kan delta på lika villkor oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Samtal med barn/elever kring olika länder och dess traditioner och religioner sker kontinuerligt både planerat och spontant inom och utanför undervisningen för att skapa förståelse och acceptans för människors olika tro.

Ansvarig:

Undervisande lärare med stöd av alla pedagoger.

Kostchef samt förskole-/skolkockar.

Funktionsnedsättning

Främja trygghet och likabehandling oavsett **funktionsnedsättning**.

Mål:

Alla barn/elever har samma rättigheter och ges likvärda möjlighet att utvecklas och lyckas i sitt lärande i utbildningen oavsett funktionsnedsättning.

Insats:

Utbildningen och undervisningen planeras och genomförs medvetet och anpassat utifrån ett tillgänglighetsperspektiv så att alla flickor och pojkar kan delta på lika villkor oavsett funktionsnedsättning.

Samtal med barn/elever kring olika funktionsnedsättningar sker kontinuerligt både planerat och spontant inom och utanför undervisningen för att skapa förståelse och acceptans för människors olika förutsättningar.

Ansvarig:

Rektor tillsammans med undervisande lärare, specialpedagog, speciallärare och assistenter samt i samverkan med fastighetsägare vid behov.

Sexuell läggning

Främja trygghet och likabehandling oavsett **sexuell läggning**.

Mål:

Alla barn/elever har samma rättigheter och ges likvärda möjlighet att utvecklas och lyckas i sitt lärande i utbildningen oavsett sexuell läggning.

Insats:

Utbildningen planeras och genomförs med en medvetenhet kring att representera olika familje- och relationskonstellationer i undervisningen.

Samtal med barn/elever kring vänskap, kärlek, ansvar och respekt för varandra sker kontinuerligt både planerat och spontant inom och utanför undervisningen för att skapa förståelse och acceptans för människors olika sexuella läggning.

Ansvarig:

Undervisande lärare med stöd av alla pedagoger.

Ålder

Främja trygghet och likabehandling oavsett **ålder**.

Mål:

Alla barn/elever har samma rättigheter och ges likvärda möjlighet att utvecklas och lyckas i sitt lärande i utbildningen oavsett ålder.

Insats:

Utbildningen och undervisningen planeras och genomförs medvetet och anpassat utifrån barn-/elevgruppen så att alla flickor och pojkar kan delta på lika villkor oavsett ålder.

Samtal med barn/elever kring ålder, utveckling och mognad sker kontinuerligt både planerat och spontant inom och utanför undervisningen för att skapa förståelse och acceptans för människors olika utveckling.

Ansvarig:

Undervisande lärare med stöd av alla pedagoger.

Övrigt trygghetsarbete

Främja barn/elevs lärande genom ett aktivt arbete med trygghet, anknytning, studiero, ledning och stimulans.

Mål: Alla barn/elever ges den trygghet och studiero som krävs för att utvecklas och lyckas i sitt lärande i utbildningen.

Insats:

• Trygg introduktion i förskolan

Vi följer vår etablerade introduktionsrutin för att ge både barn och vårdnadshavare en trygg, respektfull och välkomnande start i förskolan.

• Tillgänglig och likvärdig utbildning

Arbetet med *Ledning och stimulans* fortsätter som en del av vårt utvecklingsarbete för en tillgänglig, inkluderande och likvärdig utbildning. Pedagogiska kartläggningar genomförs på grupp- och organisationsnivå enligt vårt årshjul för att säkerställa att utbildningen möter barnens behov och skapar sammanhang som är begripliga, hanterbara och meningsfulla. Kartläggningar på individnivå genomförs vid behov.

• Främjande arbete för barns trygghet och välbefinnande

Varje arbetslag arbetar med utvecklingsmål kopplade till barns trygghet, sociala relationer, identitetsutveckling och känslomässiga välbefinnande. Arbetet följs upp kontinuerligt och utvärderas vid fyra tillfällen per läsår.

• **Kompetensutveckling kring barns utveckling och behov**

Personalen deltar i processutbildning kring barns kognitiva utveckling och förmågor, med fokus på hur vi kan arbeta främjande och förebyggande för att stärka trygghet, delaktighet och lärande för alla barn.

• **Liten & Trygg**

Förskolan fortsätter arbetet med utbildningen *Liten & Trygg*. Under året erbjuds både uppdateringstillfällen för personal som tidigare genomfört utbildningen och nya utbildningstillfällen för medarbetare som ännu inte deltagit. Utbildningen stärker personalens förmåga att upptäcka, bemöta och agera när barn riskerar att fara illa.

• **Trygghetsvandringar och barnens delaktighet**

Trygghetsvandringar genomförs tillsammans med barnen enligt årshjulet. Genom samtal, observationer och barnens perspektiv identifierar vi miljöer och situationer som främjar eller begränsar trygghet, trivsel och delaktighet i verksamheten.

• **Närvarande pedagoger i alla lärmiljöer**

Pedagogerna arbetar medvetet med aktiv närvaro i barnens lek, aktiviteter och övergångar under dagen. Genom att vara nära barnen kan vi tidigt upptäcka behov av stöd, förebygga konflikter och skapa trygga relationer som främjar barns utveckling och välbefinnande.

Utvärdering

Rektor ansvarar för att utvärdering och analys av trygghetsarbetet kopplat till planen mot diskriminering och kränkande behandling sker tillsammans med berörda personalgrupper under maj/juni månad och dokumenteras i förskolans/skolans enhetsplan. I analysarbetet ska resultat av de främjande insatserna samt resultat av enkätsvar och observationer gällande trygghet och trivsel beaktas.